

[Ingmar Wagner.]

den store betænkning fra arbejdsmarkeds-kommissionen om disse problemer. Tiden har desværre ikke tilladt, at man har kunnet nå at få læst denne sikkert uhyre interessante kommissionsbetænkning igennem, hvori der vel er en del forslag om, hvorledes man skal beskæftige og uddanne ungdommen, men da man i morges var på vej til arbejdet, kunne man på avishusene se „Social-Demokraten“s spisesedler, hvorpå der med fed, stor skrift stod, at nu er der sikret lærlingene lærepladser. Jeg har ikke kunnet finde noget i det fremsatte lovforslag, som sikrer lærlingene sådanne lærepladser, og jeg har heller ikke kunnet finde det i det, som aviserne skriver om arbejdsmarkedskommissionens betænkning. Ganske vist har jeg mine oplysninger fra aviserne, men jeg må dog her sige, at hvis der virkelig skal flere unge ind, må det være en forudsætning, at der er fuld beskæftigelse, og sådan er det ikke i dag. Der er ikke fuld beskæftigelse. I øjeblikket er der over 100 000 arbejdsløse, og der er en vis fare for, at en stor del af den arbejdsløshed, vi kender til indenfor visse fag, er permanent.

Da finansloven var til debat, udtalte finansministeren, at den økonomiske politik, der føres i øjeblikket, går de store årgange imod. Hvis der er optræk til, at regeringen vil gøre noget virkeligt for at skaffe fuld beskæftigelse, så at alle skal sikres arbejde, og hvis man vil ændre den økonomiske politik, således at den ikke længere går de store årgange imod, er det muligt, at det, der står i „Social-Demokraten“ i dag, er rigtigt.

De store årgange burde være en glæde og en lykke for samfundet. Det er unge, friske kræfter, der melder sig, unge, som har mod på livet, som vil indtage deres pladser i produktionen og har den allerbedste vilje til at tage fat. Når man hører de udtalelser, der er fremsat her, ikke mindst fra de borgerlige partiers ordførere, frygter man undertiden, at denne jammer over de store årgange er til for at dække dette samfunds svagheder. Hvis man lytter til det, der er sagt, kunne man næsten tro, at det var naturnødvendigt, at disse tusinder af unge må forvente at blive overflødige eller i alle tilfælde en anelig del af dem; i bedste fald kan de få lov til

at blive ufaglærte. Det, som ungdommen i dag rejser krav om, er at få sikret større muligheder for uddannelse og også at få beskæftigelse. Det burde være den naturligste opgave for samfundet at opfylde disse krav.

Tales der ikke også i dag ustandselig om en større produktion og større eksport og alt det dér? De unge er parat til at tage fat, og det er rundt regnet 200 000, som melder sig i løbet af det kommende tiår for at løse nogle af disse problemer. Skal disse unge komme i gang, kræves der bl. a. flere lærepladser. Dog er det vist også nødvendigt at sige, at de unge ønsker ikke alene at komme i lære for igennem 4 år at arbejde for en lille løn, men de ønsker at komme i lære, fordi de skal sikre sig et udkomme i fremtiden. Derfor må spørgsmålet om uddannelsen også være forbundet med muligheden for at få arbejde.

Jeg ved godt, at der er nogle mestre og arbejdsgivere, der taler om, at de gerne vil have flere lærlinge, og jeg ved også, at i de fag, hvor der er lærlingebegrænsning, er lærlingskalaen ikke fuldt udnyttet, men skal vi have flere lærlinge, må det vel også være en betingelse, at der sikres beskæftigelse for de unge, når de er udlært. Det hjælper jo ikke de store årgange, at de uddannes i et fag, som ikke kan beskæftige dem efter uddannelsen; en sådan udvikling vil, som allerede nævnt, kun være til skade for arbejderne.

Når problemet diskuteres, kan man få den opfattelse, at man ligefrem ønsker en overproduktion af lærlinge i visse fag, fordi arbejdsgiverne måske ad denne vej ønsker at trykke arbejdernes lønninger, men jeg er sikker på, at en sådan politik ønsker arbejderungdommen ikke at medvirke til.

Det er så smukt sagt her af den ærede ordfører for venstre (N. Chr. Christensen), at det burde være en grundlovsmæssig ret frit at kunne søge arbejde. Men kommunisterne synes tillige, at det burde være en grundlovssikret ret at få en uddannelse og også at få arbejde, de to ting må følges ad, og netop af den grund er det, at vi ønsker forbedringer af det foreliggende lærlingelovsforslag. Kun ved en snarlig gennemførelse af dagskolen, ved kortere læretid, bedre ferieforhold og nedsættelse af arbejdstiden tror vi at der opstår nye arbejds-